

רב השפעה

מספר עצום של בעלי השפעה מדינית וביטחונית, משמיה, דרך שרון ועד נתניהו, נהגו להיפגש ולהתכתב עם הרבי מלובביץ' ■ הם קיבלו ממנו עצות רבות, ולמעשה ניהלו עימו דיאלוג ביטחוני-מדיני שהשפיע על השקפת עולמם ועל קבלת ההחלטות בישראל ■ ספר חדש, "ברגע האמת", חושף את השיח המרתק בין הצדדים ■ "הרבי ידע הכל", אמר עליו אריאל שרון ■ נתניהו, שהתראיין לספר: "בשיחה איתו עמדתי מול חוכמה עצומה, לצד אמונה עמוקה; הוא קרא את המפה העולמית וידע להתוות דרך למנהיגים ולאנשים מן השורה"

השמיים הרבי באוויז היו ניתוח ביטחוני מבי ריק, מרוק מאוד, כזה שמגלה הבנה בתהליכים בינלאומיים ויודע לשרטט מראש את מפת הטרור העולמית. כשאני משוחזר את הרברים לאחר, אני נוכח שהצורה שבה הרבי ריבר והרברים שחזה - הם מופלאים. זה חריג, גם ברמת הדיוק וגם בשמק ההבנה. אני מדבר במיוחד על ההבנה והעמקה בתהליכים עולמיים. אני מוספק אם מישוה מקב רניטי המודיעין שלנו וקברניטי המודיעין בעולם היה מסוגל לדרת לרווחציה הזאת."

לדברי פרי, "כאשר ניתוחי זאת בדיעבר, הבנתי שההבנה שלו בתהליכים העולמיים - הביטחוניים, המדיניים והכלכליים, היתה גדולה ומעמיקה כל כך, והייתי אומר כלל-עולמית - עד שאפשר לקבוע כי זו תופעה חריפעימית. פגשתי מנהיג בעל תכונות אישיות, אינטליגנציה וחשיבה שקשה למצוא רד גמה להן, בייחוד כאשר לכל אלה מתלווה שיעוד הקימה הרוחני והתורני של הרבי.

"עד הפגישו הזאת היה לי רושם שהעולם התר רני הוא צר אופקים. כשאחזה פגש רמות כמו הרבי מלובביץ', אתה מרגיש לפתע שעולמך צד לעומת רוחב האופקים של האיש הזה, הן ברברים עולמיים והן ברברים רוחניים."

יוסי צ'נובר, ששירת במספר רב של תפקידים במערכת החוץ והביטחון של ישראל, ולאחרונה הוביל את ההסכם בין ישראל לטורקיה בעקבות אירועי משט המרמרה, התראיין גם הוא לספר בעי קבות הקשרים הדוקים שקיים עם הרבי בשנות ה-70 וה-80. במהלך הראיון איתו גילה איה הרבי ניסה לרוחף את הממשלה לקבל במהלך מלחמת יום כיפור החלטת לכבוש את דמשק לזמן קצר. באחד מימי המלחמה, שבה שמש צ'נובר היועץ המשפטי למשרד הביטחון, זמן קצר לפני שבכנס דיין ללשכתו קיבל צ'נובר שיחת טלפון מגיו יודק. הרבי מלובביץ' הטיל עליו שליחות.

"הרבי אמר לי", סיפר צ'נובר, "לך לדיין תגיד לו לכבוש את דמשק ולעשות ממנה כ'עפרא רא רעא', כעפר הארץ". צ'נובר היסס. "מה אני אלך לדיין ריין? מה הוא יודע על הרבי? הוא בא מהוד זית. אני אנדי לו, הרבי מלובביץ' אמר שתכבוש את דמשק? הוא לא יבין מה אני רוצה ממנו. אבל היתה לי שליחות. יש לי שליחות - אתה צריך לבצע". צ'נובר ממשיך ומספר כי "דיין חור מהחזות, ואני אומר לו: אתה יכול לזרוק אותי מהחזר. יש לי שליחות. אני חייב לומר לך. אחרי זה תעשה אתה מה שאתה רוצה ואני אבין. ואני אומר לו מה שהרבי מלובביץ' אצד". להפתעתו, דיין התניח בכובד ראש לדבריו. כסופו של דבר הוא השיב כי הרבי לא אפשרי מבחינתו ואף ציין באוויז את השיקולים שעומדים בבסיס החלטתו לדרות את דברי הרבי.

כעבור כמה עשרות שנים התברר כי באתם ימים בריוק התנהלו ריונים סודיים בצמרת מערכת הביטחון ובקבינט על אותה תוכנית בריוק: כיבוש דמשק לזמן קצר. "אתנה רואים היום", אומר צ'נובר, "תאר לך שתי מוסלמים את דמשק. תאר לעצמך.

ישראל בגלל קו ברלב. הוא כתב את זה כמה שנים לפני מלחמת יום כיפור, ותיאר מה יקרה - איוה נוק גורא, איוו טרגריה קו ברלב יביא לעם ישראל. הוא הישווה את קו ברלב לקו מאוינו. זו היתה בעיה צבאית קשה, והיה דיין נוקב מה יקרה. אחר כך, במלחמת יום כיפור, זה קרה וריאנו שהרבי צדק."

ביטחוניסט מבריק

הסיפור על תוכן המפגש בין הרבי מלובביץ' לאריאל שרון נחשף בימים אלה בספר חדש "ברגע האמת" (הוצאת כנרת זמורה ביתן), המתאר את הדיאלוג הביטחוני-מדיני בין הרבי לבין מקבלי ההחלטות בישראל. הספר מגלה כי מספר עצום של בעלי השפעה מדינית וביטחונית, חלקם פעילים בשדה הפוליטי עד היום, נפגשו עם הרבי או התי כתבו עימו וקיבלו עצות והדרכות מריוקות ששיצבו את השקפת עולמם.

כראי להוכיח בהקשר הזה כי את נאומו של ראש הממשלה בעצרת הכללית של האו"ם ב-2011 פתח בנימין נתניהו במילים: "הרבי הגדול מלובביץ' פעם אמר לי שהבית הזה הוא בית של שקרים, אבל הרבי הוסיף ואמר שמספיק להאיר באור אחר קטן של אמת כדי להאיר את החושך".

את הדברים אמר הרבי לנתניהו בפגישתם במוד לך חג שמחת תורה בשנת 1984. 26 השנים שעברו מאז לא השכיחו ממנו את הדברים עד שנשא אתם בעצמו באולם העצרת הכללית לעיני מנהיגי כל מדינות העולם.

מחברי הספר, העיתונאים שלום ירושלמי, יוסי אליטוב ואריה ארליך, ראינו לצורך הכנתו את האיש לשעבר יעקב פרי, שנפגש עם הרבי ב-1990, שנתיים אחרי שהתמנה לתפקיד ראש השב"כ. פרי תיאר כי במשך עשר רקות התעניין הרבי בו ובמי שפחתו, בהריוו ובהוריהם, ולאחר שחשב כי פגישת הנמוסים הגיעה לסיומה, פתח הרבי בסקירה ביטחונית שנמשכה רבע שעה וסקרה בטרור העולמי. "אלה היו 15 דקות של סקירה מודיעינית מפ תיעה ומופלאה", מספר פרי, "ואני יכול להגיד בדיעבר שהרבי הזה מראש את הפיגועים שאירעו אביו יורק ב-11 בספטמבר 2001. מובן שהרבי לא נבו לי שמוסומים חטופים בידי אנשי אלקאעידה יפילו את מגדלי התאומים, אבל כשריבר איתי על התחוקות העולמיות של הטרור האיסלאמי אמר: זה יגיע גם לארה"ב. אם הייתי צריך לתת ציון מקצועי לסקירה המודיעינית הזאת - הייתי אומר שהרבי מדבר כמו איש מודיעין שבמקום להגות יוסם ולילה בתורה עוסק בקריאת "זומר שחור", שבו מרכיב המידע המודיעיני הערכני המדויק ביותר".

פרי סיפר בראיון כי בזמן אמת לא ידע כיצד להתייחס לדברים, אולם ככל שעבר הזמן והחלפו השנים, התברר לו כי באתה פגישו שמע למעשה מרבי תחוות מפורטות של התהליכים שעומדים להתרחש בעולם המוסלמי וברחבי העולם כולו. לדבריו, "כעבור שנים התברר לי כי הרברים

מתי טוכפלד

יה זה בתקופת האופוריה שאחרי מלחמת ששת הימים. התפיסה הביטחונית ששלטה אז בכיפה, אותה הוביל הרמטכ"ל חיים ברלב, היתה כי הדרך היחידה להשיג הגנה מלאה על ישראל בחזית המצרית תהיה באמצעות מכשול ביצורים אימתני שאותו המצרים לעולם לא יצליחו לעבור. עבודות הפיתוח הסתיימו והמוצבים של הקו, שנורע בשמו כ"קו ברלב", אוישו. קולו של המת נגר התקוף ביותר לקו, האלוף אריאל שרון, הושך תק באותו זמן על ידי מפקדו. באתה תקופה הגיע שרון לביקור בניו יורק במסגרת תפקידו, ולימים התברר כי היתה לנסיעתו מטרה נוספת, נסתרת. אחרי כמה שנים גילה כי מאחורי נסיעתו לארה"ב עמד גם רצונו העז להיפגש עם הרבי מלובביץ' בבית מדרשו שבברוקלין, להתייעץ עימו ולקבל ממנו הכוונה וברכה.

ביום חמישי בשעה 00:10 הגיע שרון במזונית לפתח הבית הירוע ברחוב איסטון פארקוי מספר 770, שם שוכן מרכז חסידות הב"ד העולמי ומ קום מושבו של המנהיג היהודי הבולט ביותר ברוד האחרון. שרון נדהם לגלות שלא רק שהרבי בקיא בסוגיות הביטחונית שהיו ידועות באתם ימים למתי מעט, אלא כי הוא חושב בריוק כמוהו לגבי קו ברלב.

"הרבי טען בתוקף שכו ברלב יהיה טעות גדולה ונוראה", אמר שרון. "מתברר שאף שהריון היה סודי, הרבי השיג את המידע. הרבי ידע הכל. הוא שלח לי מכתב שמתאר את האסון שעלול לקרות לעם

שם ירושלמי | יוסי אליטוב | אריה ארליך

ברגע

הרבי מלובביץ' והדיאלוג הביטחוני-מדיני עם מקבלי ההחלטות בישראל

האמת

כריכת הספר "ברגע האמת" (כנרת זמורה ביתן)

צילום: יוסי יעקובוביץ

"הרב היתווה דרך להתמודדות עם אתגרי העידן המודרני". עם נתניהו

"יהודים צריכים להאמין בעצמם, בכוחם, ובכל שאמונתם תהיה יותר חזקה ויותר גדולה - ככה פחות נפחד". הרבי מלובניץ עם אריאל שרון
צילומים: חיים ברוך
JEM, דודי ועקוני

מדברי אריאל שרון ז"ל: "הרבי טען בתוקף שקר ברילב יהיה טעות גדולה. כמה שנים לפני מלחמת יום כיפור, הוא שלח לי מכתב שמתאר את האסון שעלול לקרות לישראל בשל כך. במלחמה זה קרה וראינו שהרבי צדק"

נשיאים טועים. ראשי ממשלות טועים. שרים טועים. אפילו מלכים טועים. אבל הרבי, הגביה את קולו, "הרבי אף פעם לא טעה הוא חזק שכל אוטונומיה תביא אחריה מדינה לערבים, וכמובן שהוא צדק - בניגוד לכולם".

בסתיו 1994 אמר שמיר על הרבי: "לעולם אוכר בהרגשת תורה עמוקה את מלתבי הרבי אלי. רביו הברורים והמשכנעים עודדוני מאוד וחיזקו את רוחי. אשירי שוכתי. לצערי הרב, לא באתי באופן אישי לרבי, אבל היתה לנו חליפת מכתבים רצינית שבה דרש מאיתנו, דרש ממני, שלא אפחד מהגויים, גם לא מהאמריקנים ולא מאף אחד."

"רבי אמר לא לפחד - לא מאש"ף, לא מהאחרונים טים הערבים ולא מיתר אייבי ישראל. יהודים צריכים להאמין בעצמם, בכוחם, ובכל שאמונתם תהיה חזקה וגדולה יותר - כמו שנהג הרבי - ככה פחות נפחד". ראש הממשלה התראיין גם הוא לספר תיאור את הקשר שהיה לו עם הרבי, קשר שהתחיל כשהתמנה לשגריר בא"ם, ונמשך עד לביחורו לנכנסת. היה זה אחריו שאחר הלוואמים יחד עם נתניהו ביחידת סירת מטכ"ל, שמריה הראל, חזר בחשבה והציע לו כשהגיע לניו יורק להגיע באמצעות חברו, הרב דוד נחשוך, לביקור אצל הרבי בשמחת תורה.

נתניהו מספר כי "אני רואה את הרבי כנביא עכשווי. בשיחה איתו עמתי מול תוכמה עצומה, הייתי אומר אינסופית, לצד אמונה עמוקה ואית נה. זה מה שהקסים אותי באישיותו. הרבי לא ברח מתאגרים. הוא נחפז, הוא נענה לאתגרים, נתן להם תשובה. הוא פתר סוגיות סבוכות מאוד, והיותו דרך ליהודים בכל העולם כיצד להתמודד עם את" גרי העירן המודרני."

"הרבי הוא איש של עולמות רוחניים, אבל רגליו היו נטועות בקרקע. אישיותו הזכירה את הפסוק 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה'. ראשו היה נתון לעניינים של רוח, אבל רגליו היו על קרקע המציאות. הוא היה ממוקד במתן פתרונות, בהתמודדות עם אתגרי השעה. הוא ידע כל מה שקורה, קרא את המפה העולמית וירד להתוות דרך למנהיגים ולאנשים מן השורה. אין זו מנהיגות קוסמית בלבד; זו מנהיגות מחייבת. היא מחייבת כל אחד מאיתנו לבחון מה בכוחו ליצור כדי לעשות את הסביבה לטובה יותר."

ישראל ניהלה מול מוכרי המדינה האמריקני בייקר רבין ושמיר חשבו שעדיף שלא האמריקנים יציעו, אלא שאנחנו ניוזם. מוטב, חשבנו, שישראל תיוזם מהלך משלה וכך תחסום מראש יוזמה לא נוחה בעינינו אמריקני. נראה לי שמוה הרבי התאכזב."

ב-1991 הלך שמיר לוועידת מדידה, ועידה שאז מנם לא הגיבה שלום כמו כל הוועידות שהגיעו אחריה עד היום, אולם הגיחה את היסודות להכרה ישראלית ובינלאומית לארגון הטרור אש"ף. הרבי התנגד בתוקף לוועידה ולהשלכותיה, ובמהלך ביי קורו של שר התחבורה משה קצב אצלו, אמר לו הרבי: "מרבדים קעת על תוכנית לתקופה של המשגים שקוראים לה אוטונומיה. זה לא משנה מה היהודים חושבים ואומרים ומסבירים, מה שמשנה הוא איך אומות העולם מפרשות זאת. הן מפרשות זאת כתוכנית שסופה מסירת חלקים מארץ ישראל בפועל והקמת מדינה פלשתינית."

"אני כל הזמן לחמתי שתהיה ממשלה של שמיר. כשם שעשיתי כל שהיה ביכולתי שיקום דווקא ממשלה שראש הממשלה בה יהיה שמיר - אם יגיע שיכו בכיוון זה של דיבריהם כאלה, כי אז אני, מנתח מגדל, אהיה הראשון שילחם בכל התוקף, ובכל כוחותיי, נגד שמיר, שתתפרק הממשלה אה שמיר אינו יכול לעמוד מול הלחץ של אומות העולם, שיכריזו בגלוי שאינו יכול לעמוד מול הלחץ ואינו יכול עוד להיות ראש הממשלה"

קצב העביר את המטר, מה שהביא לחליפת מסרים בין לשכת שמיר לרבי, שהביאו בסופו של דבר לה רגעת הדחות. ההערכה היא כי שמיר התחייב, בכל הנראה, כי לא ישנה את עמדותיו ולא יביע תמיכה בתוכנית האוטונומיה. לימים, אחרי שנוב את תפי קירו, אמר שמיר כי הרבי צדק בכל מילה שאמר. איש העסקים עמי פייקובסקי הוא בנו של איש הלח"י שלמה פייקובסקי. לאחר שירותו הצבאי עמי התקרב לחסידות חב"ד. במלאת עשור לפטירת אביו הלך עמי להומין את שמיר - חברו של אביו לנשק - לעצרת זיכרון לזכר אביו.

עם כניסתו ללשכה הופתע לראותו הצבאי עמי שמיר הצהרה כואבת. זה מה שמיר אמר, על פי עדותו של פייקובסקי: "לפני שאתה מרבר, אני רוצה לומר לך משהו", נאח שמיר עמוקת. הוא השפיל מבט לרצו ואחר כך הביט לתוך עיניו. "עמי,

אפילו כיבוש טקטי, ל-46 שעות. הלא כתוב 'מצ' פון תיפתח הרעה".

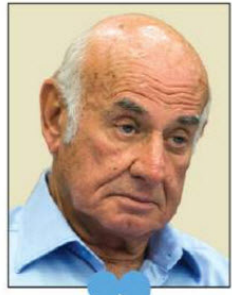
"כולם טועים, אבל לא הרבי"

קשר מיוחד היה לרבי עם ראש הממשלה יצחק שמיר בימי שלטונו. הקשר התנהל במיוחד מול מוכרי הממשלה אליקים רובינשטיין, היום סגן נשיאת בית המשפט למשפט רובינשטיין, אף הוא לספר. אחת האפיוורות המוכרות היא סיכולו של הרבי את הקמת ממשלת שמעון פרס במסגרת התי הרבי המסריח ב-1990 כשהורה לח"כ אליעזר מור רחי שלא להצטרף לממשלת השמאל הצרה שעמד להקים, מה שהחזיר למעשה את המגרט לשמיר ומנע את הפלתו.

עיקר הקשר בין הרבי לשמיר היה סביב חוק הגיוור, כאשר הרבי התעקש שהחוק יכלול הגר רה ברורה בחוק שלפי הלך הגיוור ייעשה רק על פי ההלכה. נושא נוסף שבו עסק השניים נסב על שלמות הארץ. במסגרת ובמכתבים המכונים לש" מיר, כולל דרך רובינשטיין, ניסה הרבי לחזק את דיוו של ראש הממשלה שלא ייבצע לחץ המסיבי שהופעל עליו באותם ימים ביד נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש האב ומוכרי המדינה ג'יימס בייקר, לפתח במ"מ עם אש"ף.

ב-12 בנובמבר 1989 פגש רובינשטיין את הרבי בניו יורק. "הרבי התחיל לדבר איתי על הצורך ששמיר יעמוד איתו מול לחצי העולם", מספר רובינשטיין, "כשהוא מרגיש שהאמריקנים מכ ברים את מי שמשרד עצמה ונחישות. הרבי הד כיר שההיסטוריה האמריקנית בנויה על עצמה ונחישות".

כותבי הספר תהו באוזני רובינשטיין למה התכוון הרבי, הרי ועידת מדידה התקיימה רק שנה לאחר מכן. "אני חושב שזה היה בקשר ליוזמת השלום של ממשלת ישראל, בקיץ 1989", השיב רובינשטיין. "ליצחק שמיר, ראש הממשלה ראו, ויצחק רבין, שר הביטחון ראו, היתה יוזמת שלום שמן הסתם נראתה לרבי פשרנית מדי. אני דילגתי בין שמיר לרבי, שרכתי את התיאומים ביניהם. היוזמה הזאת באה בעקבות ריאולוג שממשלת

השר לשעבר יעקב פרי: "שמעתי ממונו סקירה מודיעינית מופלאה. הרבי דיבר כמו איש מודיעין, שבמקום להגות בתורה יומם ולילה עוסק בקריאת 'חומר שחור' עם המודיע העדכני והמדויק ביותר"